

На основу члана 56. став 1. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10- исправка и 14/2016), члана 9. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о заштити Предела изузетних одлика „Караш- Нера” („Службени лист АП Војводине”, број 14/2015) и Статута Јавног комуналног предузећа „Белоцрквански комуналац“ Бела Црква, Надзорни одбор предузећа, на седници одржаној 29.12.2017 године, доноси:

П Р А В И Л Н И К О УНУТРАШЊЕМ РЕДУ И ЧУВАРСКОЈ СЛУЖБИ ПРЕДЕЛА ИЗУЗЕТНИХ ОДЛИКА „КАРАШ- НЕРА”

І ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником регулишу се унутрашњи ред, организација и начин рада чуварске службе и основна правила организације противпожарне заштите (у даљем тексту: Правилник) Предела изузетних одлика „Караш- Нера” (у даљем тексту: ПИО „Караш- Нера”), односно ближе прописују правила из члана 56. став 4. Закона о заштити природе (у даљем тексту: Закон), по којима се на подручју ПИО „Караш- Нера” спроводе режими заштите утврђени чланом 35. Закона и чланом 5. Покрајинске скупштинске одлуке о заштити Предела изузетних одлика „Караш- Нера” (у даљем тексту: Одлука):

1. начин на који ће се понашати посетиоци, власници и корисници непокретности при кретању, боравку и обављању посла на заштићеном подручју;
2. места, површине и објекти у којима се ограничава кретање или забрањује и ограничава обављање одређених радњи, као и трајање тих мера;
3. биљне и животињске врсте које је забрањено уништавати, оштећивати или узнемиравати, као и врсте чије је коришћење, односно брање, сакупљање и излов ограничен;
4. начин сарадње са физичким и правним лицима који по различитом основу користе или су заинтересовани за коришћење заштићеног подручја;
5. услови заштите приликом научних истраживања и образовних активности;
6. места и услови за одлагање отпада;
7. начин одржавања уредности и чистоће заштићеног подручја;
8. начин и организација чувања заштићеног подручја;
9. опрема и средства неопходна за чување и одржавање;
10. противпожарна заштита.

Члан 2.

Одредбе овог Правилника односе се на кориснике заштићеног подручја у смислу члана 4. тачка 37. Закона (у даљем тексту: Корисник), односно на лица која имају пребивалиште или боравиште на подручју ПИО „Караш- Нера”, власнике земљишта и других непокретности, правна и физичка лица и предузетнике који коришћењем непокретности, природних вредности и добара и на други начин обављају делатност или врше послове на подручју ПИО „Караш- Нера”, као и на Посетиоце ПИО „Караш- Нера”.

Посетилац ПИО „Караш- Нера” је лице које из научних, образовних, рекреативних, туристичких, спортских и културних потреба и разлога борави на подручју ПИО „Караш- Нера” краће од 15 дана, као и лице у транзиту кроз подручје ПИО „Караш- Нера” (у даљем тексту: Посетилац).

Члан 3.

За време боравка у ПИО „Караш- Нера” Корисници и Посетиоци дужни су да се придржавају одредаба овог Правилника, правила унутрашњег реда, упутстава са информативних табли и других ознака, као и упутстава и објашњења или налога Чуvara ПИО „Караш- Нера” и других овлашћених лица Јавног комуналног предузећа „Белоцрквански комуналац“ Бела Црква (у даљем тексту:Управљач).

У планирању и предузимању радова и активности на подручју ПИО „Караш- Нера”, Корисници и Посетиоци дужни су да поштују Закон, Уредбу и План управљања ПИО „Караш- Нера”.

Члан 4.

За коришћење одређених природних вредности ПИО „Караш- Нера” и услуга Управљача, Корисник и Посетилац плаћају накнаду Управљачу, сходно члану 70. Закона.

Висину, начин обрачуна и наплате накнада из става 1. овог члана Управљач прописује посебним актом, уз сагласност покрајинског органа управе надлежног за послове заштите животне средине (у даљем тексту: Секретаријат), на основу Закона и Уредбе.

Члан 5.

Унутрашњи ред ПИО „Караш- Нера” Управљач обезбеђује организовањем чуварске службе у складу са Законом и овим Правилником, сарадњом са локалним становништвом, власницима индивидуалних поседа, другим корисницима у спровођењу прописаних режима заштите који су од утицаја за спровођење унутрашњег реда у заштићеном подручју, јавним предузећима и другим привредним субјектима, пољоочуварском службом општине Бела Црква, установама и удружењима грађана, као и сарадњом са органима државне управе и локалне самоуправе.

II КРЕТАЊЕ И БОРАВАК ПОСЕТИЛАЦА

Члан 6.

Улазак и боравак у ПИО „Караш- Нера” је слободан и без ограничења осим у време и на начин утврђен овим Правилником.

За посету Пределу Изузетних Одлика «Караш-Нера» обавезно је прибављање сагласности од Управљача и то: за групне посете и друго дозвољено коришћење природних вредности, за научно-истраживачки рад, извођење истражних радова, постављање привремених објеката на површинама у заштићеном подручју, за снимање и фотографисање.

Посетиоци су дужни да код себе имају сагласност, и да је покажу на захтев службеног лица Управљача.

За туристичке посете и дозвољено коришћење ПИО „Караш- Нера” наплаћује се накнада према посебном акту који прописује Управљач у складу са Законом.

Члан 7.

Кретање на подручју ПИО „Караш- Нера” дозвољено је по јавним путевима, одређеним стазама, атарским путевима и површинама намењеним за спорт и рекреацију и посебно уређених терена за одмор.

Посетиоци и организоване групе Посетилаца ПИО „Караш- Нера” могу се изузетно кретати и по деловима заштићеног подручја који нису одређени за кретање и боравак Посетилаца уз претходно одобрење Управљача и уз пратњу водича, односно чувара заштићеног подручја.

Када се ради о хитној интервенцији у случају пожара, елементарне непогоде или удеса или наменском коришћењу постојећих путева, одобрење или пратња из става 2. овог члана не мора се прибавити, односно обезбедити већ се те активности пријављују Управљачу.

Члан 8.

На целом подручју ПИО „Караш- Нера” забрањено је:

- грађење објеката за депоновање опасног отпада и других објеката којима би се могао загадити ваздух, вода и земљиште и угрозити флора и фауна;
- грађење објеката за коришћење енергије ветра;
- мењање намене земљишта, осим у циљу управљања и ревитализације;
- експлатисање песка, земље и минералних сировина;
- преоравање површина под травнатом вегетацијом и успостављање пољопривредне производње, осим за органску и/или екстензивну пољопривредну производњу и ограничено коришћење парцела у складу са постојећом наменом;
- уношење алохтоних и инвазивних врста;
- пошумљавање травних станишта, ливада и пашњака;
- замењивање састојине и групације аутохтоних врста дрвећа алохтоним;
- одлагање остатака сече у водотоке;
- исушивање или затрпавање влажних станишта;
- лов на водену пернату дивљач;
- узнемиравање, непланско сакупљање и уништавање дивљих животиња;
- уништавање, непланско уклањање и сакупљање дивљих биљака и гљива;
- кретање свиња на удаљености већој од 100 метара од салаша;
- хемијско и физичко загађивање, депоновање чврстог и течног отпада и отпадних загађених вода;
- испуштање непречишћених отпадних вода, као и вода испод квалитета који одговара II класи;
- кретање возила на моторни погон, других возила и превозних средстава изван путева, стаза и простора који су за то намењени, осим за службене потребе;
- кретање чамаца на моторни погон;
- загађивање буком и светлошћу;
- обављање радова и активности које могу имати неповољан утицај на геоморфолошке, хидролошке и педолошке карактеристике, живи свет, животну средину, еколошки интегритет и естетска обележја предела.

У режиму II степена заштите забрањено је и:

- изградња нових јавних путева;
- преоравање и нарушавање површина под травном вегетацијом и успостављање пољопривредне производње;
- уклањање травног покривача с површинским слојем земљишта;

Члан 9.

Власници и Корисници земљишта и других непокретности дужни су да допусте приступ и пролаз Чувару и другим овлашћеним лицима Управљача у вршењу службених

радњи, као и лицима која са одобрењем Управљача обављају истраживачке и друге активности у ПИО „Караш- Нера”.

Забрањено је спречавање или ометање Чуvara и других овлашћених лица Управљача у вршењу радњи и активности из става 1. овог члана.

III ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ

Члан 10.

Режим заштите II степена спроводи се на делу ПИО „Караш- Нера” који обухвата степскопешчарска станишта, мртваје уз реку Караш и три целине у приобаљу Нере, код Кусића, Врачевог Гаја и на ушћу у Дунав.

Члан 11.

На простору под режимом заштите II степена радови и активности ограничавају се на:

- 1) изградњу објеката и инфраструктуре, за потребе управљања заштићеним подручјем и одрживог пашарења;
- 2) асфалтирање путева на реконструкцију постојећих асфалтираних путева;
- 3) осветљавање простора на усмерено осветљавање објеката и за потребе безбедности;
- 4) пашарење, на просторно и временски ограничене активности, у складу са капацитетом и природним вредностима;
- 5) кошење, на просторно и временски ограничене активности, применом заштитних мера за флору и фауну;
- 6) уклањање приобалне, плутајуће и подводне вегетације, за потребе ревитализације;
- 7) одрживо газдовање шумама у складу са планском документацијом, уз очување аутохтоних врста дрвећа и спречавање пренамножавања патогена;
- 8) лов, на период од 1. октобра до 1. марта;
- 9) риболов на рекреативни риболов, санациони риболов и риболов у научно-истраживачке сврхе;
- 10) туризам на просторно, временски и капацитетом ограничене активности, у складу са потребом очувања природних вредности.

Члан 12.

На простору под режимом заштите III степена радови и активности ограничавају се на:

- 1) изградњу објеката и инфраструктуре, за потребе одрживог туризма и рекреације, управљања заштићеним подручјем и одрживог пашарења;
- 2) пашарење, на просторно и временски ограничене активности, у складу са капацитетом и природним вредностима;
- 3) кошење, на просторно и временски ограничене активности, применом заштитних мера за флору и фауну;
- 4) одрживо газдовање шумама у складу са планском документацијом, уз очување аутохтоних врста дрвећа и спречавање пренамножавања патогена;
- 5) осветљавање простора на усмерено осветљавање објеката, приземних површина и површине земљишта, као и за потребе безбедности саобраћајница, туристичких садржаја и културно- историјских вредности;
- 6) лов, на период од 1. октобра до 1. марта;
- 7) риболов и то спортски риболов, рекреативни и санациони риболов, риболов у научно-истраживачке сврхе, као и порибљавање аутохтоним врстама за потребе реинтродукције;

- 8) коришћење пестицида и вештачког ђубрива уз сагласност министарства надлежног за послове заштите животне средине;
- 9) туристичке активности на одрживе облике туризма и рекреације на локалитетима, објектима и стазама који су за то уређени.

Члан 13.

На површинама на којима је утврђен режим заштите III степена, активности се ограничавају на обављање сточарства, ратарства, воћарства, виноградарства и пчеларства уз контролисану и што мању употребу хемијских средстава и развој органске пољопривреде, очување и обнављање старих сорти и раса биљних култура и домаћих животиња и у духу добре пољопривредне праксе.

Наведене активности врше се искључиво на основу услова Завода и сагласности Управљача.

О свим активностима коришћења возила у сврху одржавања објеката у ПИО „Караш-Нера” потребно је писменим путем обавестити Управљача.

Члан 14.

Биљке и гљиве које живе у слободној природи на подручју ПИО „Караш- Нера”, а којима је Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС”, бр. 5/10 и 47/11) утврђен статус строго заштићених врста, није дозвољено сећи, кидати, ломити, чупати, сакупљати њихово семе и плодове или их на други начин оштећивати и уништавати јединке и станишта.

Животиње које живе, повремено или сезонски бораве на подручју ПИО „Караш-Нера”, а којима је Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака животиња и гљива (у даљем тексту: Правилник о дивљим врстама), утврђен статус строго заштићених врста, није дозвољено растеривати, узнемиравати, хватати, убијати и рањавати, нехотично и намерно тровати, сакупљати јаја и друге развојне облике, уништавати и оштећивати гнезда и остала места и објекте на којима се те животиње размножавају, одгајају младунце, склањају, бораве и хране.

Лице које на подручју ПИО „Караш- Нера” које нађе примерак строго заштићене или заштићене дивље врсте животиње дужно је да одмах обавести Министарство или Завод за заштиту природе о:

- 1) пронађеним мртвим примерцима;
- 2) живим примерцима који су болесни, повређени или који нису способни да самостално преживе у природи.

Министарство може да одреди посебан тим стручних - физичких и/или правних лица, ако су потребне интервенције са живим примерцима дивљих животиња у дивљини или у заточеништву.

Међусобна права и обавезе уређују се уговором закљученим између Министарства и лица из става 2. овог члана.

Министарство и/или завод примерке из става 1. тачка 2) овог члана, ради лечења и опоравка, упућују на привремено збрињавање и након опоравка, ако се процени да су способни да самостално преживе примерци се пуштају назад у природно станиште.

Оправдане трошкове транспорта, неге и лечења животиње сноси Министарство.

Сви примерци строго заштићених и заштићених врста дивљих животиња из става 1. овог члана обележавају се на прописан начин.

Убијени или на било који други начин усмрћени примерци строго заштићених дивљих врста пронађени на територији Републике Србије предају се најближој ветеринарској организацији или другој институцији коју одреди Министарство ради утврђивања узрока усмрћивања, односно угинућа.

Трошкове анализе узорака и дијагностичких испитивања ради утврђивања узрока усмрћивања, односно угинућа примерака из става 7. овог члана сноси Министарство.

Мртви примерци из става 1. овог члана предају се овлашћеној научној или стручној организацији на препарирање, конзервацију и чување чиме постају покретна заштићена природна добра као делови биолошког наслеђа а који имају научни, образовни и културни значај, када овако поступање не представља опасност по здравље људи.

Овлашћена научна или стручна организација којој су предати мртви примерци из става 7. овог члана води евиденцију о тим примерцима и податке из евиденције доставља Министарству и заводу.

Забрањено је поступање са строго заштићеним врстама дивљих биљака, животиња и гљива супротно одредбама ст. 1. 2. и 3. овог члана.

Члан 15.

Дивље врсте биљака, гљива, лишајева и животиња које су утврђене Уредбом о стављању под контролу сакупљања и промета дивље флоре и фауне („Службени гласник РС”, бр. 31/05, 45/05-исправка, 22/07, 38/08, 9/10 и 69/11) могу се сакупљати на подручју ПИО „Караш- Нера” на начин и под условима утврђеним претходно споменутим прописом.

Лица која врше сакупљање дивље флоре и фауне из става 1. овог члана на подручју ПИО „Караш- Нера” дужна су да чувару ПИО „Караш- Нера” (у даљем тексту: Чувар) или другом овлашћеном лицу Управљача пријаве дневне количине и врсте сакупљене флоре и фауне.

Строго заштићене и заштићене врсте је могуће сакупљати увек уз претходно добијену сагласност надлежног Министарства и мишљење Завода.

Одобрење из става 3. овог члана може се привремено ускратити или ограничити због потребе очувања флоре и фауне.

Забрањено је сакупљање дивље флоре и фауне супротно одредбама ст. 1. и 2. овог члана.

Члан 16.

Врсте дивље флоре и фауне чије је коришћење и заштита регулисано прописима из области шумарства, пољопривреде и ловства могу се на подручју ПИО „Караш- Нера” користити на начин и под условима из тих прописа.

Члан 17.

Забрањено је без одобрења Управљача остављати угинуле, заклане и убијене животиње и њихове делове, кланички отпад и месне прерађевине.

Члан 18.

Забрањено је оштећивати и уништавати предмете и објекте који имају културно-историјску вредност, односно својство или статус евидентираног или утврђеног културног добра.

Члан 19.

За радове и активности, односно пројекте са могућим значајним утицајем на животну средину, спроводи се поступак процене утицаја на животну средину, у складу са Законом, уз обавезно прибављање акта о условима и мерама заштите природе.

За радове и активности, односно пројекте за које се не спроводи поступак процене утицаја на животну средину, а који могу имати утицај на вредности и обележја заштићеног подручја извођач радова, односно носилац пројекта, дужан је да од Покрајинског Завода за заштиту природе (у даљем тексту: Завод), прибави акт о условима и мерама заштите природе, у складу са Законом.

Планиране радове и активности, односно извођење пројекта из овог члана, носилац пројекта дужан је да писмено пријави Управљачу заштићеног подручја.

IV ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ И КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА

Члан 20.

На подручју ПИО „Караш- Нера” није дозвољено обављати радове и активности за које се у складу са Одлуком утврди да могу оштетити живи свет, угрозити повољно стање природних станишта и стање биолошких и предеоних вредности или онемогућити коришћење заштићеног подручја у интересу науке, образовања, културе, рекреације и одрживог развоја туризма и пољопривреде.

На заштићеном подручју није дозвољено обављати радове и активности за које се утврди да могу нарушити природне процесе и еколошку целовитост подручја или значајно неповољно утицати на естетска обележја предела и животну средину.

Члан 21.

Очување биолошке и предеоне разноврсности станишта унутар агроекосистема и других неаутономних и полуаутономних екосистема спроводи се првенствено очувањем и заштитом рубних станишта, живица, међа, појединачних стабала, група стабала, бара и ливадских појасева, као и других екосистема са очуваном или делимично измењеном жбунастом, ливадском или мочварном вегетацијом.

Пољопривредна делатност, односно обрада земљишта и гајење ратарских и воћарских култура, крмног и индустријског биља, гајење стоке, живине и пчела и примарна прерада пољопривредних производа врши се у складу са прописима који регулишу област пољопривреде, ветерине, заштите биља и фито-санитарне заштите, Одлуком и овим Правилником.

Забрањено је обављати пољопривредну делатност супротно одредбама овог члана.

Члан 22.

Коришћење, заштита и уређење вода и заштита од штетног дејства вода врше се на основу Закона о водама („Службени гласник РС”, број 31/10), прописа донетих на основу тог Закона, Одлуке и овог Правилника, уз предходно добијено мишљење Завода.

V ЛОВ

Члан 23.

Активности лова на подручју ПИО „Караш- Нера” обављају се у складу са Законом о дивљачи и ловству („Службени гласник РС”, број 18/10), прописима донетим на основу тог закона, Законом, Уредбом и овим Правилником.

На територији заштићеног подручја дозвољене су ловне просторно и временски ограничене активности на одржавању здравственог стања и бројности популација ловних врста.

Лов је забрањен на период од 1. октобра до 1. марта.

Трајно је забрањен лов на водену пернату дивљач.

Ловачка удружења из насељених места која окружују ПИО „Караш- Нера” обављају своје активности на територији заштићеног подручја.

Планови уређења простора, планови, програми и основе из области шумарства, ловства, водопривреде, пољопривреде и туризма и други програми и планови који се односе на коришћење природних ресурса и простора у заштићеном подручју ПИО „Караш- Нера” усагласиће се са Просторним планом Републике Србије, Одлуком и Планом управљања ПИО „Караш- Нера”.

VI СПОРТ, РЕКРЕАЦИЈА И ТУРИЗАМ

Члан 24.

На подручју ПИО „Караш- Нера” правна и физичка лица могу обављати делатност туризма и угоститељства, односно организовати туристичка путовања и туристичку посету и пружати услуге смештаја, исхране и пића у складу са Законом о туризму („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 99/11-др. Закон и 93/12), прописима донетим на основу тог закона, Законом, Одлуком, Планом управљања ПИО „Караш- Нера”, овим Правилником и Одлуком о накнадама за коришћење ПИО „Караш-Нера”.

Члан 25.

Туристичке групе и појединци могу у пратњи Чуvara заштићеног подручја у складу са Законом или другог овлашћеног лица Управљача контролисано посећивати и разгледати локалитете и површине ПИО „Караш- Нера” у образовне, рекреативне и општекултурне сврхе.

Намераване посете, односно обилазак из ст. 1. овог члана пријављују се Управљачу најмање 24 часа раније.

Члан 26.

За обављање делатности туризма и угоститељства из члана 26. и за услуге Управљача из члана 27. овог Правилника плаћа се накнада у складу са Одлуком о накнади за коришћење заштићеног подручја ПИО „Караш- Нера”.

VII ИЗГРАДЊА ОБЈЕКАТА И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА

Члан 27.

Изградња објеката и уређење простора на подручју ПИО „Караш- Нера” врши се у складу са Законом о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, број 72/09, 81/09, 24/11, 121/12, 42/13- одлука УС и 50/13 - одлука УС, 98/2013 – одлука УС, 132/2014 и 145/2014), прописима донетим на основу тог Закона, Просторним планом подручја посебне намене, донетим урбанистичким плановима, Законом, Одлуком и овим Правилником.

Забрањено је:

- 1) грађење објеката за депоновање опасног отпада и других објеката којима би се могао загадити ваздух, вода и земљиште и угрозити флора и фауна;
- 2) грађење објеката за коришћење енергије ветра.

Радови и активности ограничавају се на:

- 1) изградњу објеката и инфраструктуре, за потребе управљања заштићеним подручјем и одрживог пашарења;
- 2) асфалтирање путева на реконструкцију постојећих асфалтираних путева.

Осим забране радова и активности које су као такве утврђене чланом 35. Закона, на површинама на којима је утврђен режим заштите II степена, забрањује се и:

- 1) изградња нових јавних путева;
- 2) преоравање и нарушавање површина под травнатом вегетацијом и успостављање пољопривредне производње;
- 3) уклањање травног покривача с површинским слојем земљишта.

Члан 28.

Планиране радове на изградњи објеката и уређењу простора, носилац радова односно инвеститор (у даљем тексту: Инвеститор) дужан је да писмено пријави Управљачу, сходну члану 57. став 5. Закона.

Пријава из става 1. овог члана садржи основне податке о инвеститору, врсти и обиму планираних радова, локацији и власништву на непокретностима.

Управљач ће у року не дужем од 15 дана од дана подношења пријаве доставити инвеститору писано обавештење о томе да ли су радови Законом и Уредбом дозвољени, са упутством шта даље треба да ради како би прибавио акт о условима заштите природе.

Управљач ће од инвеститора тражити допуну пријаве уколико се на основу предочених података не може пружити меродавно и квалификовано обавештење.

Забрањено је радове на изградњи објеката и уређењу простора изводити, односно обављати без пријаве из става 1. овог члана.

VIII ОДРЖАВАЊЕ ЧИСТОЋЕ И УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ

Члан 29.

Одржавање чистоће и управљање отпадом на подручју ПИО „Караш- Нера” врши се у складу са Законом о управљању отпадом („Службени гласник РС”, број 36/09 и 88/10 и 14/2016), прописима донетим на основу тог закона, другим законима и прописима који се односе на отпадне материје, Одлуком и овим Правилником.

Радови и активности ограничавају се на ефикасно управљање отпадом.

Забрањено је:

- упуштање отпадних вода чији квалитет није у складу са законски уређеним параметрима;

- образовање привremenih и трајних депонија/ депоновање пестицида и других опасних материја;
- образовање привremenih и трајних депонија/ депоновање свих врста отпадних материја, као и транспорт опасног отпада.

Регионални и локални планови управљања отпадом усклађују се са Одлуком и Планом управљања ПИО „Караш- Нера”.

Члан 30.

Свако је дужан да отпатке које ствара сакупља и одлаже на местима која су посебно уређена односно опремљена и, према потреби, обележена за те намене.

Управљач ће поставити одговарајућу опрему, односно канте, корпе или кесе за привремено одлагање чврстих отпадака на местима која су предмет посете и организовати њихово прањњење и одвожење изван подручја ПИО „Караш- Нера”.

IX ОБЕЛЕЖАВАЊЕ И ПОСТАВЉАЊЕ ОЗНАКА, ФОТОГРАФИСАЊЕ И СНИМАЊЕ ФИЛМОВА

Члан 31.

Управљач у року утврђеном Одлуком и на начин прописан одговарајућим подзаконским актом обележава ПИО „Караш- Нера” као заштићено подручје таблама прописаног изгледа и садржаја које поставља на местима где јавни путеви улазе у ПИО „Караш- Нера”, а границе ПИО „Караш- Нера” обележавају се прописаним ознакама.

Управљач одговарајућим таблама обележава места и објекте где је приступ и боравак забрањен или ограничен.

Управљач поставља и друге табле и ознаке од значаја за спровођење режима заштите и презентацију вредности ПИО „Караш- Нера”, као што су панои, билборди, информативне табле, места за одмор, хранилишта, места за одлагање отпадака и амбалаже и др.

Забрањено је оштећивање или уништавање и уклањање табли и натписа на таблама и других ознака из овог члана, као и њихово заклањање, односно маскирање другим објектима.

Члан 32.

На подручју ПИО „Караш- Нера” није допуштено постављање информативних табли са називима правних и физичких лица и рекламних и других паноя без одобрења Управљача.

За постављање и држање табли и паноя из става 1. овог члана Управљач може наплатити накнаду у складу са посебним актом.

Члан 33.

Фотографисање и снимање тонских и видео записа и филмова на подручју ПИО „Караш- Нера” је дозвољено.

За радње из става 1. овог члана које се врше у комерцијалне сврхе потребно је прибавити сагласност Управљача и за њих се плаћа накнада на основу посебног акта који доноси Управљач.

Ради прибављања сагласности из става 2. овог члана, организатор снимања односно заинтересовано лице пријављује планиране активности снимања Управљачу који је дужан да сагласност изда у року не дужем од 15 дана.

За активности фотографисања и снимања заинтересовано лице ће према потреби и обавештењу Управљача прибавити акт о условима заштите природе које издаје Завод.

Управљач може привремено или трајно ускратити сагласност уколико је идентификован значајан неповољан утицај на природне вредности.

Физичко или правно лице које обавља или за чији рачун се обавља снимање фотографија, тонских и видео-записа и филмова који се публикују, односно приказују јавности, осим играних филмова, дужно је да један примерак снимљеног материјала достави Управљачу.

X ИСТРАЖИВАЧКИ И ОБРАЗОВНИ РАД

Члан 34.

На подручју ПИО „Караш- Нера” могу се вршити научна и примењена истраживања и образовне активности у природи у складу са законима и прописима који уређују област научних и примењених истраживања и образовања и овим Правилником.

Истраживања и образовне активности из става 1. овог члана допуштено је обављати на начин да се не изазову значајне неповољне промене или униште природне вредности као и да се не загади животна средина.

Члан 35.

За истраживања која могу имати утицај на вредности и обележја ПИО „Караш- Нера” и за која је у смислу члана 57. став 3. и 4. Закона неопходно прибавити акт о условима заштите природе које издаје Завод, носилац истраживања прибавља сагласност Управљача.

Да би прибавио сагласност из става 1. овог члана, носилац истраживања пријављује Управљачу планиране истраживачке радове и активности.

Пријава истраживања садржи меродавне податке о врсти, циљу, садржају, локацији, времену трајања, методама, средствима, опреми и алатима, руководиоцу и учесницима истраживања. У пријави се могу навести и услуге, односно помоћ, која се тражи од Управљача.

Уз пријаву истраживања прилаже се акт о условима заштите природе.

Уз пријаву истраживања, за чије извођење је прописана обавеза прибављања дозволе, прилаже се и дозвола надлежног Министарства у складу са Законом.

Забрањено је истраживања из става 1. овог члана започети или изводити без прибављене сагласности Управљача.

Члан 36.

Управљач може у поступку издавања сагласности одредити друго време од оног које је наведено у пријави ако оцени да постоји ризик по природне вредности, безбедност и здравље људи, о чему обавештава подносиоца пријаве пре издавања сагласности.

Управљач из разлога наведених у ставу 1. овог члана или непоштовања прописаних услова може писмено наложити прекид истраживачких радова и активности.

Члан 37.

О истраживањима у области пољопривреде и педологије, хидрологије, климатологије и метеорологије, животне средине, туризма, саобраћаја, енергетике, просторног и урбанистичког планирања, демографије, културних добара и у другим областима за која се по правилу не прибавља сагласност Управљача, потребно је да носилац истраживања благовремено писмено обавести Управљача. Обавештење садржи исту врсту података као и пријава истраживања.

Управљач ће одмах, а најкасније у року од два дана пружити писмени одговор подносиоцу обавештења да је упознат са планираним истраживањима, могућностима пружања тражених услуга и помоћи, дати препоруке у вези поштовања правила унутрашњег реда и упутити подносиоца обавештења на евентуалну обавезу прибављања акта о условима заштите природе.

Забрањено је истраживања из става 1. овог члана започети или изводити уколико се о њима не обавести Управљач.

Члан 38.

Образовне активности на подручју ПИО „Караш- Нера”, као што су школа у природи, теренска настава и семинари и стручне екскурзије потребно је благовремено писмено пријавити Управљачу.

Активности из става 1. овог члана не могу започети пре него што Управљач потврди пријем пријаве тих активности. Пријава намераваних образовних активности мора садржати релевантне податке о врсти, циљу, садржају, времену трајања, организатору и броју учесника. У пријави се могу навести и услуге, односно помоћ, која се очекује од Управљача.

Управљач ће одмах, а најкасније у року од два дана писмено потврдити пријем пријаве образовних активности и обавестити подносиоца пријаве о посебним условима заштите природе и животне средине приликом обављања активности, ако их има, као и о могућностима и условима пружања тражених услуга или помоћи.

Члан 39.

У року од 15 дана по завршетку теренских истраживачких радова и образовних активности, носилац истраживања, односно организатор образовних активности, дужан је да Управљачу достави кратак извештај о току и главним резултатима спроведених истраживања и образовних активности.

О завршетку елабората, односно публикавању резултата о извршеним истраживањима, носилац истраживања дужан ја да обавести Управљача у року од 15 дана као и да тај елаборат или публиковани рад достави Управљачу.

Ономе ко благовремено не поднесе извештај из става 1. односно не достави обавештење и елаборат или рад из става 2. овог члана, Управљач може ускратити сагласност за наредна истраживања, односно обавештење и услуге за обављање образовних активности.

XI ЧУВАРСКА СЛУЖБА

Члан 40.

Управљач је дужан да обезбеди унутрашњи ред и чување заштићеног подручја у складу са овим Правилником, уз сагласност надлежног покрајинског секретаријата. Спровођење правила унутрашњег реда и непосредни надзор на ПИО „Караш- Нера” врши чуварска служба.

Чуварску службу чине, односно, послове чуварске службе у својству лица са законским овлашћењима и обавезама, непосредно обавља Чувар.

Чувар може истовремено обављати и послове водича.

Број Чуvara утврђује Управљач актом о систематизацији послова и радних места, а врста и обим конкретних послова које Чувар обавља утврђује се уговором о раду или другим појединачним актом, у складу са Законом.

Члан 41.

За време службе, Чувар носи службену одећу на којој је знак ПИО „Караш- Нера” и знак заштите природе.

Члан 42.

Чувар поседује службену легитимацију којом доказује идентитет, статус службеног лица и овлашћења у складу са Законом.

Чувар је дужан да у вршењу одговарајућих службених радњи претходно покаже службену легитимацију.

Службену легитимацију чувару издаје Управљач на обрасцу који прописује надлежни Министар.

О издатим легитимацијама Управљач води евиденцију.

Чувар који је престао да врши чуварску службу дужан је да службену легитимацију у року од 3 дана од дана престанка службе врати Управљачу, коју ће Управљач одмах поништити и ту чињеницу унети у евиденцију из става 4. овог члана.

У случају губитка или нестанка службене легитимације Чувар је дужан да о овоме одмах обавести Управљача.

Члан 43.

Рад чуварске службе организује се на терену тако што Чувар врши непосредни надзор и контролише спровођење правила унутрашњег реда.

Чувар свакодневно врши обилазак делова терена или терен у целости. Чувар има право и обавезу да изврши потребну службену радњу у било ком чуварском рејону на подручју „ПИО „Караш- Нера”.

Рад Чуvara повремено и по потреби организује се у пару или са више Чуvara истовремено, кроз рад у сменама или дежурства, патролни обилазак и стационарне контроле или комбиновањем наведених метода, односно другом применом теренског рада.

Члан 44.

У вршењу чуварске службе, дужност Чуvara је да:

1) прати односно надгледа кретање и активности Посетилаца и других Корисника, посебно:

- контролише градњу, реконструкцију и доградњу објеката, транспорт грађевинског материјала и друге радове који се у складу са Законом сматрају изградњом објеката,
- надгледа коришћење минералних сировина,
- контролише коришћење флоре и фауне, односно сакупљање и брање биљака, гљива и животиња и њихових развојних облика и шумских плодова и др.,
- прати лов, гајење и коришћење дивљачи,
- контролише употребу моторних возила,
- надгледа постављање монтажних и привремених објеката,
- регулише улазак у зоне, места и објекте у којима је посета забрањена или ограничена,

- надгледа камповање и логоровање,
  - контролише ложење ватре на отвореном и примену правила и мера заштите од пожара,
  - надгледа организацију и одвијање спортских такмичења и других манифестација.
- 2) прати стање биљних и животињских врста и других вредности ПИО „Караш- Нера”, и води евиденцију о њима;
  - 3) пружа помоћ и сарађује са локалним становништвом и другим носиоцима стварних права на непокретностима у циљу заштите природе, решавању имовинско- правних односа и накнади штете услед ускраћивања или ограничавања права коришћења и примене мера заштите;
  - 4) пружа податке, помоћ и услуге Посетиоцима при обиласку и разгледању ПИО „Караш- Нера”;
  - 5) прати и пружа друге потребне услуге организаторима и учесницима научних и других истраживања и образовних активности;
  - 6) сарађује са корисницима природних ресурса и привредним субјектима, посебно у области пољопривреде, водопривреде, енергетике, рударства и туризма;
  - 7) сарађује са надлежним инспектором и обавештава о стварима из његове надлежности;
  - 8) сарађује се органима унутрашњих послова и према указаној потреби тражи њихову помоћ;
  - 9) саставља извештаје, обавештава надређеног и обавља друге овде неспоменуте послове, у складу са Законом и актом Управљача;
  - 10) обавештава други надлежни орган о извршењу забрањених, односно противправних радњи, које су регулисане прописима из надлежности тог органа и о њиховим извршиоцима уколико су познати.

Члан 45.

Када Чувар утврди или основано предпостави да је Посетилац, односно, Корисник заштићеног подручја учинио радњу супротно правилима унутрашњег реда или мерама заштите природе прописаним у складу са Одлуком и Законом, овлашћен је да:

- легитимише лице затечено у вршењу недозвољених радњи, а лице затечено без личних исправа чији му идентитет није познат, приведе надлежном органу унутрашњих послова;
- затражи да му лице предочи/ покаже сагласност, дозволу, одобрење, пријаву радова, улазницу или други документ којим доказује статус Корисника, односно Посетиоца, и неко од права у вези радова и активности које обавља;
- изврши преглед свих врста возила и товара;
- изврши сваки преглед, осим станова и других просторија, за чији је преглед потребан судски налог, а посебно преглед:
  - пртљага и личних ствари и
  - алата и средстава за сакупљање биљака и животиња;
- привремено одузме предмете и средства којима је извршен прекршај или кривично дело и предмете који су настали или прибављени извршењем таквог дела, укључујући делове и примерке живог и неживог света, као и да ове предмете, без одлагања, преда Управљачу заштићеног подручја ради чувања;
- затражи успостављање претходног стања, односно нареди мере за спречавање и уклањање штетних последица, а посебно:
  - привремено забрани радове и активности које се обављају без прописаних сагласности или одобрења,
  - забрани на лицу места радове и активности које се обављају противно одредбама овог Правилника и правилима противпожарне заштите,

- нареди пуштање на слободу, односно враћање у природу, здравих и неповређених примерака животиња уколико је то за њих безбедно.

Члан 46.

Када утврди радњу учињену супротно правилима унутрашњег реда или мерама заштите природе прописаним у складу са законом, Чувар саставља извештај.

Садржај извештаја или опис који се уноси у извештај је саопштавање оног што је затечено, нађено, утврђено или на други начин прибављено и констатовано.

У садржај се обавезно уносе:

- подаци о извршиоцима недозвољене радње, а ако је извршилац непознат то се констатује уз основу претпоставку о могућем извршиоцу;
- начин и време извршења радње, средства и алати којима је радња извршена;
- подаци о сведоцима и другим расположивим доказима ако постоје;
- настала штета, документована што прецизнијим подацима и по могућству фотографијом;
- подаци о привремено одузетим предметима и средствима којима је извршен прекршај или кривично дело и предметима који су настали или прибављени извршењем таквог дела, укључујући делове и примерке живог и неживог света.

Извештај је састављен у оноликом броју примерака колико захтева конкретна ситуација.

Члан 47.

О привремено одузетим предметима Чувар издаје потврду са тачним подацима о врсти и количини.

Управљач обезбеђује услове за одржавање и чување привремено одузетих предмета, и предузима радње за даље поступање за примерцима одузетих и нађених животињских или биљних врста, минерала, кристалних творевина, фосилних остатака и артефаката, укључујући њихово збрињавање док се ствар не реши.

О привремено одузетим предметима Управљач води евиденцију са подацима о врсти, количини, разлогу привременог одузимања, лицу коме су предмети привремено одузети и Чувару који је предмете привремено одузео.

Члан 48.

Чувар у вршењу службе поступа стручно, ауторитативно и одговорно, у складу са овлашћењима која има, водећи посебно рачуна о угледу Управљача.

Чувар води евиденцију дневних активности.

Члан 49.

Чувар полаже стручни испит у складу са програмом који прописује надлежни Министар.

Члан 50.

Чувар је опремљен и радном одећом, средствима везе и превоза, потребним апаратима и инструментима и алатом.

Члан 51.

На основу извештаја и обавештења Чуvara Управљача о учињеној забрањеној односно противправној радњи, Управљач сходно стеченим околностима, врсти дела и статусу починиоца подноси одговарајућу пријаву или захтев за покретање прекршајног поступка.

XII ПРОТИВПОЖАРНА ЗАШТИТА

Члан 52.

На подручју ПИО „Караш- Нера” планирају се и спроводе мере заштите од пожара у складу са Законом о заштити од пожара („Службени гласник РС”, број 111/09 и 20/2015), Планом управљања ПИО „Караш- Нера” и плановима заштите од пожара.

Члан 53.

Поред деловања у ванредним ситуацијама, управљач континуирано обавља активности у циљу спровођења мера противпожарне заштите у сарадњи са осталим корисницима простора.

Реализује се: свакодневно праћење климатских услова и стања горивог материјала у циљу процене текуће опасности од појаве пожара, организовано је осматрање и обавештавање о појави пожара током пожарних сезона, на изузетно угроженим деловима ПИО“Караш-Нера“ – као што су велике површине под травнатом вегетацијом – обавља се појачан сезонски надзор, локалитети излетишта се налазе под контролом употребе и ложења ватре, заштита од пожара реализује се у сарадњи са пољочуварском службом јединице локалне самоуправе општине Бела Црква и као и са Ватрогасном јединицом Министарства унутрашњих послова ПС Бела Црква.

XIII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 54.

Надзор над применом овог Правилника врши надлежан покрајински секретаријат.

Члан 55.

Управљач ће извод из овог Правилника, са основним правилима унутрашњег реда и забрањеним радњама/ активностима истакнути на погодан и видан начин у насељима, туристичким центрима и локалитетима, објектима Управљача и на другим местима бројнијег окупљања и чешћег проласка Посетилаца и Корисника.

Члан 56.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу АПВ”, уз претходно прибављену сагласност покрајинског органа надлежног за послове заштите животне средине.

Председник надзорног одбора
ЈКП“Белоцрквански комуналац“